

Třetí archivní knihvazačská soutěžní přehlídka

katalog

**Státní okresní archiv
České Budějovice**

Patřím ke generaci, která poznávala svět díky tištěnému slovu. Knížky, noviny a časopisy utvářely náš znalostní a duševní obzor, kdežto rozhlas a později i televize jsme vnímali spíše jako zábavu. Tištěné slovo pro mne celoživotně zůstalo oknem do světa, ale již o něco mladší ročníky se začaly přiklánět k audiovizuálnímu vnímání skutečnosti, které s masivním vpádem počítačů do téměř všech oblastí našeho života nabývá dominantního postavení mezi způsoby našeho zmocňování se a osvojování reality. Neznám přesné výsledky výzkumů, čísla a grafy statistických zjišťování a jejich interpretaci, ale vím, že se mluví o úbytku čtenářů knih. Možná to není tak dramatické, vždyť nakladatelství a knihkupci se vcelku drží. Počet vycházejících titulů je tak obrovský, že průměrný čtenář nestačí nakladatelskou produkci ani registrovat, natož číst. Náklady knih jsou však nevelké s výjimkou kasovních trháků typu Harryho Pottera. Nakladatelé se pochopitelně chovají obezřetně a teprve po rychlém přesunu knih z knihkupeckých pultů ke čtenářům zvyšují náklady formou dotisků a dalších vydání.

Přesto různé prognózy nedávají knihám velkou šanci. Osobně se děším grandiózních projektů digitálních knihoven, v jejichž éře nebude čtenář potřebovat jít do knihkupectví ani do knihovny ani nikam jinam, protože mu bude stačit potřebná licence k tomu, aby si na displeji svého počítače našel a přečetl text, který potřebuje. Nastává soumrak knihy? Vždyť mizí i její účelové derivace typu vkladní knížky nebo šekové knížky a knižní „vazba“ se používá fiktivním způsobem jako dekorativní předmět – pouzdro na videokazety, DVD kazety nebo na soupravy ke konzumaci lihovin.

Knihu asi čeká těžké období. Těse doufám, že nevymizí, že i nadále jí zůstanou věrni čtenáři, kteří si knihu vychutnávají vleže na gauči a ne vsedě před monitorem. A kdyby i oni selhali, jsou poslední nadějí bibliofilové. Potěšení z jednoty ušlechtilého obsahu a oku lahodící formy je nenahraditelné a nezastupitelné.

V tom spatřuji étos knihařských soutěží pořádaných okresním archivem v Českých Budějovicích. Pozoruji, že účast v soutěži není jen porovnáním estetického cítění, hodnocením míry sladění textu s jeho vizuální prezentací a řemeslné zručnosti, ale důtklivým upozorněním na možnosti uměleckého dotvoření knihy ve-

vázáním jejího korpusu do sličné schránky. Právě bibliofilské tisky poskytují četné příležitosti ke kongeniální spolupráci autora, ilustrátora, grafika a knihaře, aby vzniklo neopakovatelné uchvacující dílo. Kdyby zanikla kniha v tradiční podobě, umenšilo by se naše duchovní bohatství. Díky vám, knihaři, že to nedopouštíte.

Václav Babička

Milí přátelé knižní vazby a knih vůbec!

Do třetice všeho dobrého, řekli jsme si při rozjímání nad tím, zda vyhlásit třetí knihvazačskou soutěž, určenou pro pracovníky archivů, studenty restaurátorských a výtvarných oborů i pro ostatní knihaře na volné noze. Nakonec jsme jako pořadatelé byli mile překvapeni zájmem a nadšením, se kterým se účastníci hlásili a posílali svá díla. Soutěžních vazeb přišlo celkem 57, tedy o desítku víc nežli v předchozím ročníku a přesně třikrát více než v ročníku prvním. Tato čísla ponoukají k malému ohlédnutí za předešlými soutěžemi.

*První archivní knihvazačskou soutěžní přehlídku uspořádal Státní okresní archiv České Budějovice spolu s pobočkou České informační společnosti při Národním archivu roku 2004, a to především z popudu archivního restaurátora a knihaře Ladislava Černého a tehdejšího ředitele okresního archivu PhDr. Vlastimila Koldy. Posledně jmenovaný k této příležitosti připravil knížku *Vznik a počátky královského města Českých Budějovic*, obsahující mimo jiné edici dvou nejstarších listin z městského archivu. Zájemci si rozebrali třicet výtisků v nesvázaných složkách, z nichž 19 se vrátilo s vazbami vonícími kůží a čerstvým kličem, zpravidla originálně a nápaditě pojatými. Ty pak byly spravedlivě souzeny odbornou porotou, která ocenila prvními místy dvě práce v kategorii pracovníků archivů (Paula Lukasová a Kateřina Suchánková) a dvě ve studentské kategorii (Veronika Bratrychová a Tereza Tribulová).*

*Při druhé přehlídce roku 2007 bylo úkolem soutěžících svázat knížku *Tragédie Ondřeje Puklice*, v níž autor Daniel Kovář vyličil životní příběh zavražděného budějovického purkmistra 15. století. Vazeb se sešlo 47 a ceny byly udíleny již ve třech kategoriích: zaměstnanci archivů (první místo Mária Přibilová a Jitka Mládková), studenti restaurátorství středních a vysokých škol (Jan Šíblo a Daniela Němečková) a ostatní knihaři (Karina Sojková).*

Nynější třetí soutěžní přehlídka měla i tu zvláštnost, že účastníci vážali knihu jim tématicky velmi blízkou – o historii knihařského řemesla v Českých Budějovicích z pera Vlastimila Koldy. I proto bylo nač se těšit. Překvapení

v podobě jednotlivých soutěžních vazeb pak přicházela v různě rozměrných balících, jejichž otevírání bylo vždy spojeno s napjatým očekáváním. Balíků dorazilo opravdu hodně a skrývaly mnohdy malé skvosty. Porota v tradičním složení Michal Ďurovič, Helena Klinderová, František Šiml a Ladislav Černý dostala úkol, který jí nebylo co závidět. Podle svého nejlepšího svědomí však vybrala vítěze a udělila i čestná uznání. Vítěznými i všemi ostatními pracemi nechť se každý sám potěší na stránkách přítomného katalogu.

Závěrem úvodu nezbyvá než poděkovat za zdárný průběh soutěže všem, kteří mají na tomto zdárném průběhu svůj podíl. V první řadě samozřejmě soutěžícím. Ti obětovali svým vazbám něco vzácného materiálu, dost času, námahy a přemýšlení, trochu potu a obroušených nástrojů. Dík patří porotcům, neboť chtít nechť museli mezi tolika pěknými kousky vybrat pár nejpěknějších. Zvláštní poděkování potom směřuje k panu PhDr. Mgr. Václavu Babičkovi, řediteli Odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra, který nad dosavadními třemi ročníky knihvazačské soutěže převzal záštitu a přičinil se také o vytištění letošní soutěžní knihy.

Daniel Kovář, Státní okresní archiv České Budějovice

UDĚLENÉ CENY

Odborná porota zhodnotila dne 26. července 2011 celkem 57 anonymně označených soutěžních prací a rozhodla o udělení cen a čestných uznání takto:

- v první soutěžní kategorii, určené pro pracovníky archivů*

1. místo – řemeslně dokonalá vazba

PAVLA LUKASOVÁ (Moravský zemský archiv v Brně)

1. místo – výtvarné pojetí

PAVLA LUKASOVÁ (Moravský zemský archiv v Brně)

čestné uznání – řemeslně dokonalá vazba

DUŠAN NOVÁČEK (Národní archiv v Praze)

čestné uznání – výtvarné pojetí

KATARZYNA KWAŚNIEWICZ (Archiwum Państwowe w Katowicach)

KAREL SEDLÁČEK (Zemský archiv v Opavě)

KATEŘINA SUCHÁNKOVÁ (Archiv hlavního města Prahy)

- ve druhé soutěžní kategorii, určené pro studenty restaurátorství středních a vysokých škol*

1. místo – řemeslně dokonalá vazba

DANIELA NĚMEČKOVÁ (VOŠG a SPŠG Hellichova, Praha)

1. místo – výtvarné pojetí

DANIELA NĚMEČKOVÁ (Střední průmyslová škola grafická Praha)

čestné uznání – řemeslně dokonalá vazba

NIKOL KLIMEŠOVÁ (Integrovaná střední škola polygrafická v Brně)

čestné uznání – výtvarné pojetí

IVAN KOPÁČIK (Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování v Litomyšli)

- *ve třetí soutěžní kategorii, určené pro práce knihařů a knihařek, pracujících mimo archivy a působících buď „na volné noze“, nebo vyučujících knižní vazbu, případně její restaurování, na různých školách*

1.místo – řemeslně dokonalá vazba

JAN ŠÍBLO (Litomyšl)

1. místo – výtvarné pojetí

VLADIMÍRA KUBÍČKOVÁ (Žďár nad Sázavou)

čestné uznání – řemeslně dokonalá vazba

JIRÍ FOGL (Žamberk)

RENÁTA OCHMANOVÁ (Zruč-Senec)

Zvláštní cenu ředitele Státního okresního archivu České Budějovice získala soutěžní práce PAVLY LUKASOVÉ (Moravský zemský archiv v Brně).

Oceněné soutěžní vazby I. kategorie

PAVLA LUKASOVÁ

MORAVSKÝ ZEMSKÝ ARCHIV BRNO

Celopergamenová vazba na hlubokou drážku (Bradel),
barvená ořízka, kožený kapitálek, kresba, kaligrafie,
průsvitka

DUŠAN NOVÁČEK

NÁRODNÍ ARCHIV PRAHA

Celopergamenová vazba na hlubokou drážku (Bradel), osekávaná ořízka, kožený kapitálek, průsvitka, koláž – technika kyanotypie

KATARZYNA KWAŚNIEWICZ

ARCHIWUM PAŃSTWOWE W KATOWICACH

Polokožená nasazovaná vazba, ručně šitý kapitálek, aplikace

KATEŘINA SUCHÁNKOVÁ

ARCHIV HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Polopergamenová vazba na hlubokou drážku (Bradel), stříkaná ořízka, ručně šitý kapitálek, papírová aplikace

KAREL SEDLÁČEK

ZEMSKÝ ARCHIV V OPAVĚ

Celokožená nasazovaná vazba šitá na pravé vazy, osekávaná ořízka, ručně šité kapitálky, výřezy, aplikace

*Oceněné soutěžní vazby
II. kategorie*

DANIELA NĚMEČKOVÁ

VOŠG A SPŠG PRAHA

Polopergamenová zavěšovaná vazba, osekávaná ořízka, ručně šitý kapitálek, aplikace

NIKOL KLIMEŠOVÁ

INTEGROVANÁ SŠ POLYGRAFICKÁ BRNO

Celokožená vazba na hlubokou drážku (Bradel), kožený kapitálek, aplikace, slepotisk

IVAN KOPÁČEK

UNIVERZITA PARDUBICE – LITOMYŠL

Celopergamenová vazba na hlubokou drážku (Bradel)
s viditelnými pergam. proužky, ořízka zlatená plátkovým
zlatem, ručně šitý kapitálek, kaligrafie

*Oceněné soutěžní vazby
III. kategorie*

JAN ŠÍBLO

UNIVERZITA PARDUBICE – LITOMYŠL

Celokožená vazba na hlubokou drážku (Bradel), barvená ořízka, ručně šitý kapitálek, slepotisk, aplikace

VLADIMÍRA KUBÍČKOVÁ

ŽDÁR NAD SÁZAVOU

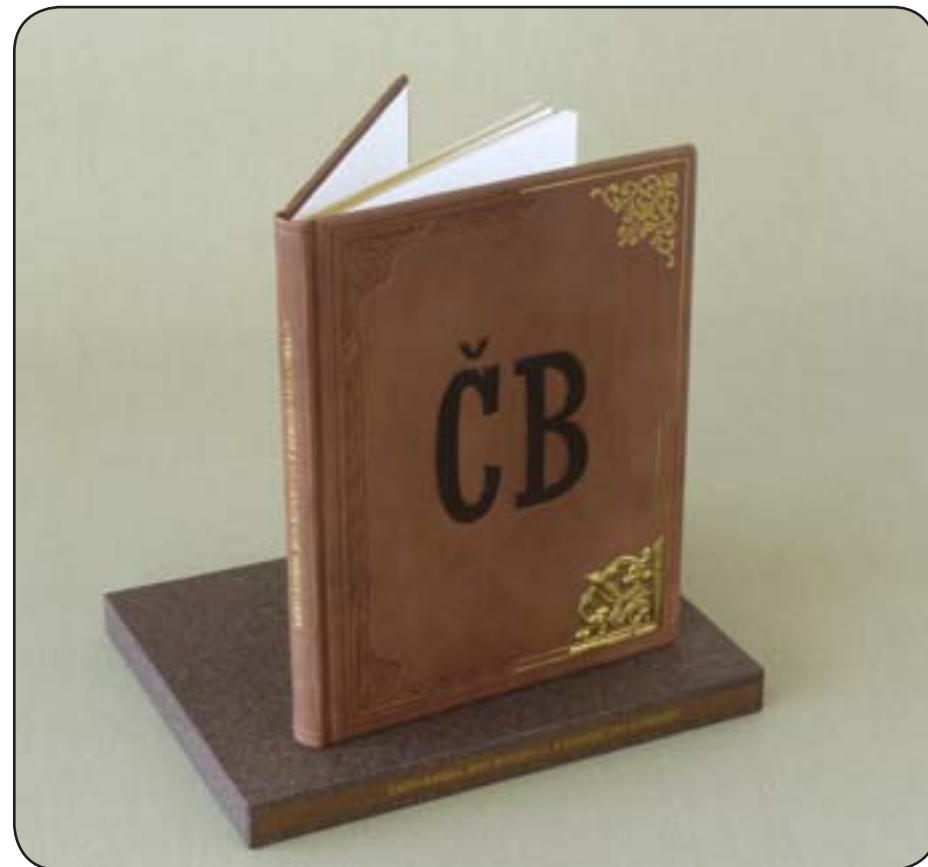
Celopergamenová vazba na hlubokou drážku (Bradel), barvená ořízka, kapitálek z hadí kůže, kresba

RENÁTA OCHMANOVÁ

ZRUČ – SENEČ

Celokožená vazba na hlubokou drážku (Bradel), stříkaná ořízka, kožený kapitálek, plastika, slepotisk

JIŘÍ FOGL

ŽAMBERK

Celokožená vazba na hlubokou drážku (Bradel), zlatá ořízka, ručně šitý kapitálek, slepotisk, strojní i ruční zlacení, aplikace mosazné kování

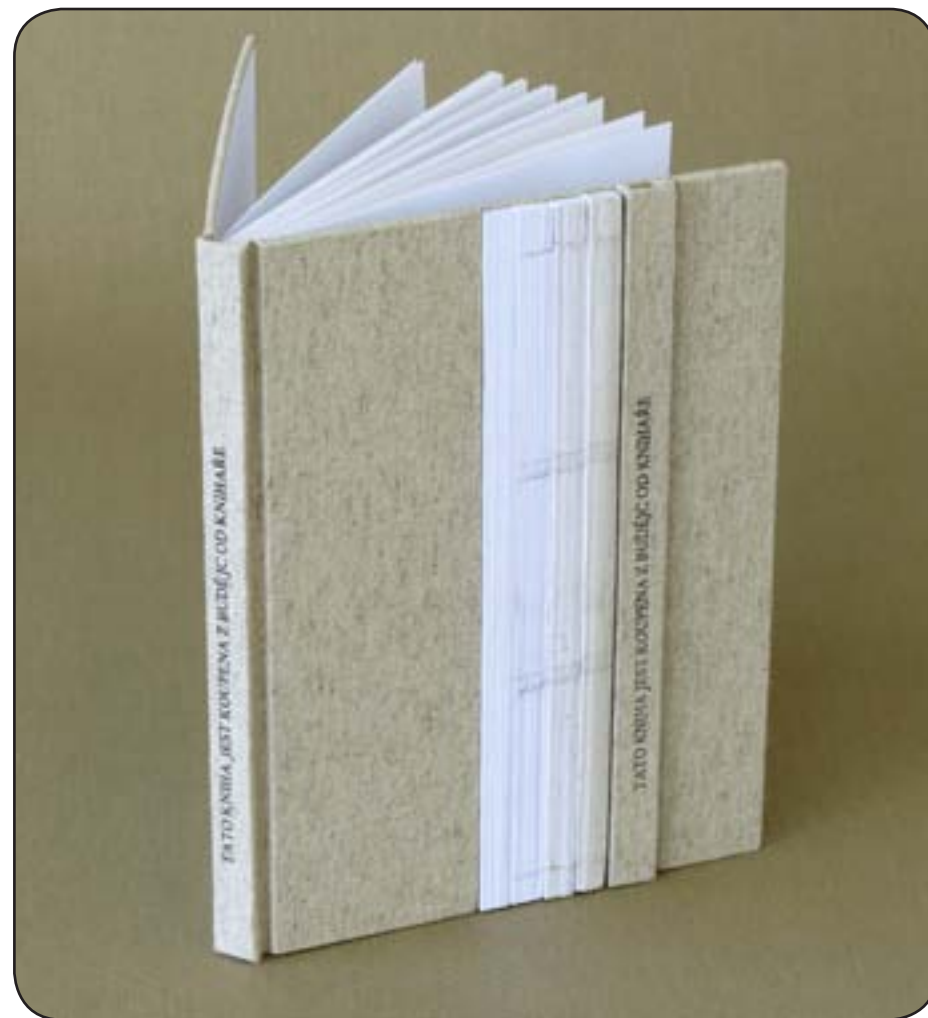
Soutěžní vazby

MARIE BENEŠOVÁ

NÁRODNÍ KNIHOVNA PRAHA

Polokožená nasazovaná vazba s dřevěnými deskami,
kožený kapitálek, aplikace

ELIŠKA BERÁNKOVÁ

VOŠG JIHLAVA

Celoplátěná zavěšovaná vazba, aplikace, zlacení

JANA BÍNOVÁ

MRÁKOTÍN

Celokožená vazba na hlubokou drážku (Bradel), ručně šitý kapitálek, reliéf, zlacení

KARLA BLÁHOVÁ

ARCHIV MĚSTA OSTRAVY

Polokožená vazba, barvená ořízka, ručně šitý kapitálek, vrásnění kůže, aplikace

JAROSLAVA BURIANOVÁ

MRÁKOTÍN

Celokožená zavěšovaná vazba, ručně šitý kapitálek, achát, slepotisk

JIŘÍ CUKR

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV ČESKÉ BUDĚJOVICE

Celokožená vazba zkřížená s viditelným šitím, aplikace knoflíků z rohoviny

DRAHOSLAVA DALÍKOVÁ

STÁTNÍ OBLASTNÍ ARCHIV V TŘEBONI

Celokožená nasazovaná vazba (sáčková),
kožený kapitálek, achát

LUCIE DOLEŽALOVÁ

VOŠG JIHLAVA

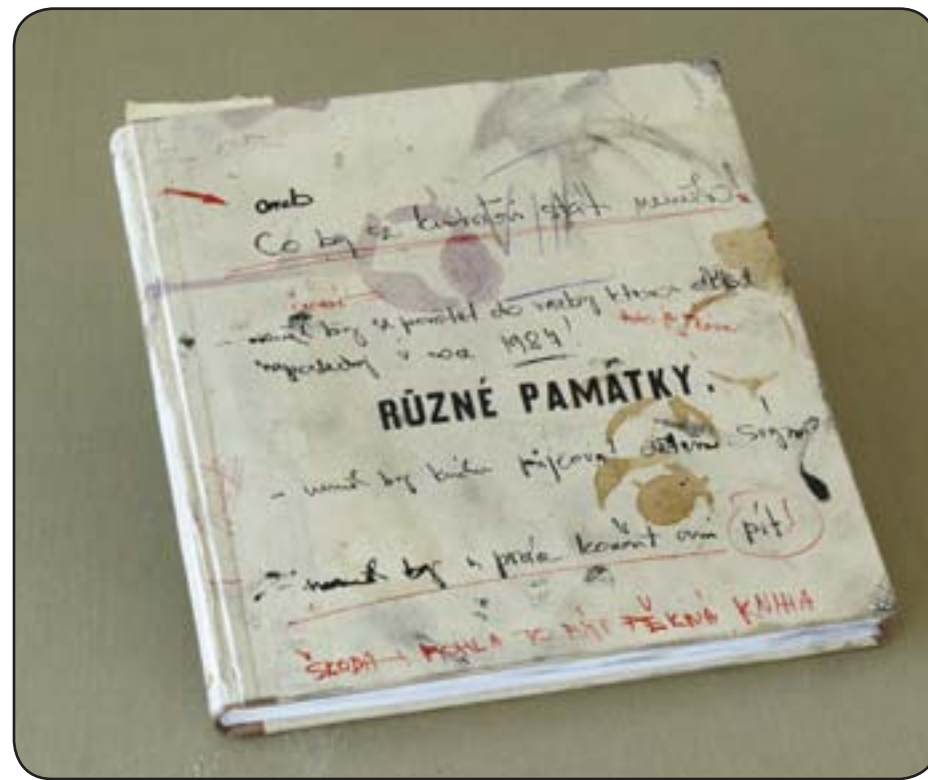
Celopapírová zavěšovaná vazba potažena netkanou
textilií, aplikace, tisk

KATEŘINA DVOŘÁKOVÁ

STÁTNÍ OBLASTNÍ ARCHIV V LITOMĚŘICÍCH

Celokožená nasazovaná vazba, aplikace

JIŘINA HALMLOVÁ

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV ČESKÉ BUDĚJOVICE

Celopapírová nasazovaná vazba se skrytými růžky a viditelnými vadami

KAREL HAVLÍK

MNÍŠEK POD BRDY

Polokožená nasazovaná vazba s dřevěnými deskami,
barvená ořízka, ručně šitý kapitálek, aplikace

ALICE HORÁKOVÁ

INTEGROVANÁ SŠ POLYGRAFICKÁ BRNO

Celopergamenová zavěšovaná vazba, pergamenový
kapitálek, zlacení

EVA HRBÁČKOVÁ

ARCHIV HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Celopergamenová vazba na hlubokou drážku (Bradel),
ručně šitý kapitálek, kaligrafie

OLGA HRUŠKOVÁ

VOŠG A SPŠG PRAHA

Celokožená nasazovaná vazba, ručně šitý kapitálek,
slepotisk, zlacení

MILADA KLIKOVÁ

ZASTÁVKA U BRNA

Polokožená zavěšovaná vazba, kožený kapitálek, aplikace, zlacení

ADÉLA KOUDEBNÁ

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV ČESKÉ BUDĚJOVICE

Sobotova struktura, celokožená, stříkaná ořízka, aplikace

HEDVIKA KRUŽÍKOVÁ

MRÁKOTÍN

Celokožená vazba na hlubokou drážku (Bradel),
ručně šitý kapitálek, kaligrafie

KAREL KŘENEK

LETY POD LESEM

Celokožená nasazovaná vazba, barvená ořízka,
ručně šitý kapitálek, slepotisk

BARBORA LANDOVÁ

VOŠG A SPŠG PRAHA

Polopergamenová zavěšovaná vazba,
ručně šitý kapitálek, reliéf

EVA LEBEDOVÁ

SLAVKOV U BRNA

Celopapírová zavěšovaná vazba, aplikace, zlacení

JITKA MLÁDKOVÁ

STÁTNÍ OBLASTNÍ ARCHIV V ZÁMRSKU

Knižní objekt, polokožená historizující vazba s dřevěnými deskami, stříkaná ořízka, ručně šitý kapitálek

LENKA NEBUSOVÁ

UNIVERZITNÁ KNIŽNICA V BRATISLAVE

Celopergamenová vazba s viditelnými proužky, zlacená ořízka, ručně šitý kapitálek, kaligrafie

DANIELA NĚMEČKOVÁ

VOŠG A SPŠG PRAHA

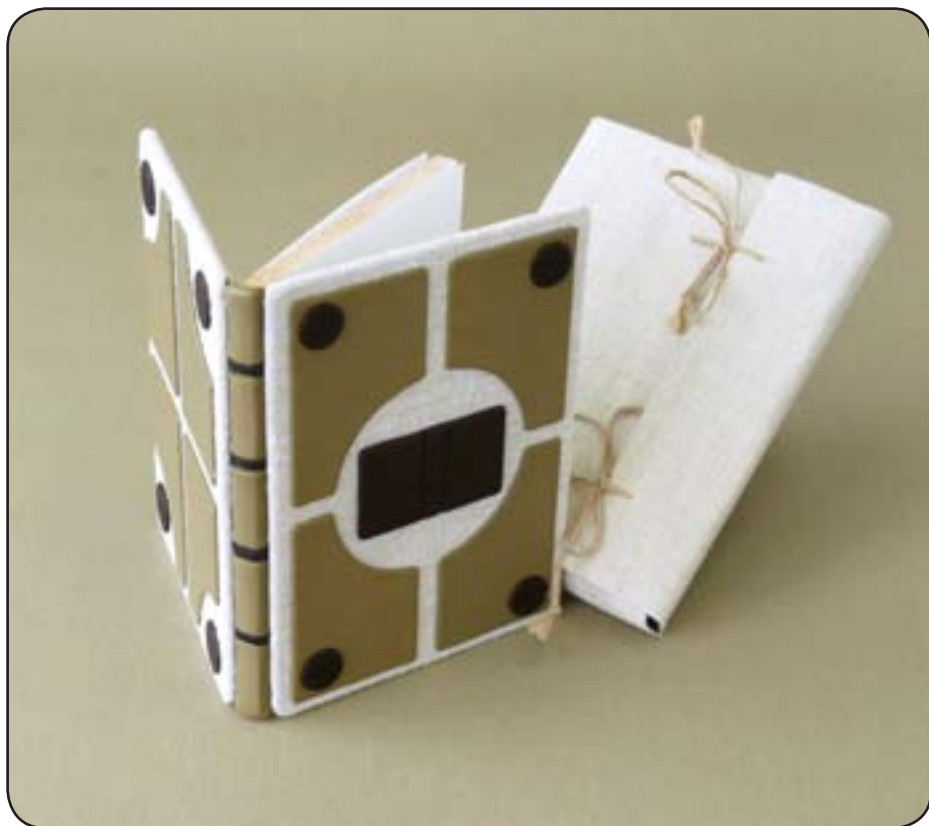
Polokožená zavěšovaná vazba, ručně šitý kapitálek, reliéf

ANNA OUPOHOVÁ

STÁTNÍ OBLASTNÍ ARCHIV V TŘEBONI

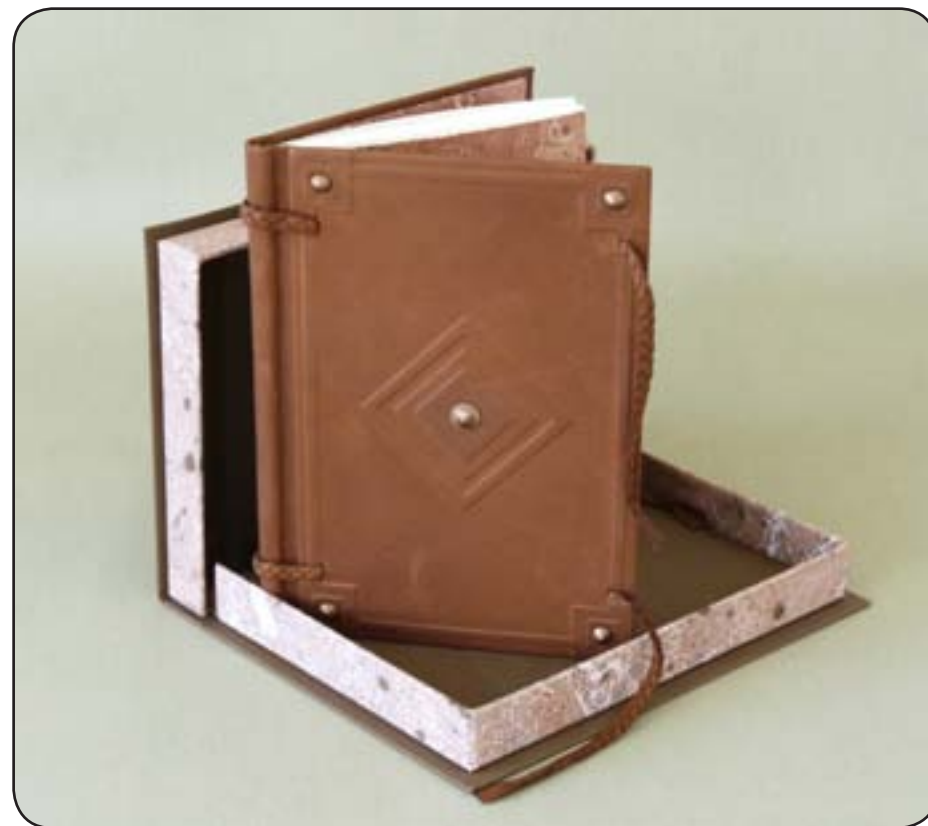
Celokožená nasazovaná vazba, kožený kapitálek, aplikace

PETR ORAVEC

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ KNIŽNICA MARTIN

Polokožená nasazovaná vazba, stříkaná ořízka, kožený kapitálek, aplikace, slepotisk

JITKA PROCHÁZKOVÁ

JIHLAVA

Vazba na hlubokou drážku (Bradel), osekávaná ořízka, ručně šitý kapitálek, plastika, slepotisk, ručně kované doplňky – měď

JAKUB ROCH

VOŠG A SPŠG PRAHA

Celokožená nasazovaná vazba, osekávaná ořízka, ručně šitý kapitálek

JANA ŘIČICOVÁ

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV DOMAŽLICE

Polokožená nasazovaná vazba s dřevěnými deskami, barvená ořízka, ručně šitý kapitálek

KATEŘINA SAMKOVÁ

VOŠG A SPŠG PRAHA

Knižní objekt, aplikace

DANUTA SKRZYPczyk

ARCHIWUM PAŃSTWOWE W KATOWICACH

Měkká pergamenová vazba

MAREK STAŠA

RADOŠOVICE

Celokožená vazba na hlubokou drážku (Bradel), barvená ořízka, ručně šitý kapitálek, aplikace, kaligrafie, slepotisk

JANA ŠENKÝŘOVÁ

INTEGROVANÁ SŠ POLYGRAFICKÁ BRNO

Celokožená vazba na hlubokou drážku (Bradel), ručně šitý kapitálek, slepotisk

JANA TRNKOVÁ

PLZEŇ

Autorské pojetí francouzské vazby, ručně šitý kapitálek, aplikace, slepotisk

PETRA TROJANOVÁ

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV STRAKONICE

Polokožená zavěšovaná vazba, kožený kapitálek

DANA ULRICOVÁ

ARCHIV HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Polokožená vazba na německý způsob, ručně šitý kapitálek, ruční papír, zlacení

VÁCLAV UHER

VRAŇANY

Poloplátěná zavěšovaná vazba, stříkaná ořízka, zlacení

JAKUB VACULÍK

ARCHIV MĚSTA OSTRAVY

Celokožená nasazovaná vazba na francouzský způsob, barvená ořízka, ručně šitý kapitálek, plastika, vrásnění kůže, aplikace pečeti

MILANA VANIŠOVÁ

VOŠG A SPŠG PRAHA

Měkká pergamenová vazba, aplikace
Celokožená nasazovaná vazba, osekávaná ořízka,
ručně šitý kapitálek, aplikace

HANA VÁVROVÁ

UNIVERZITA PARDUBICE – LITOMYŠL

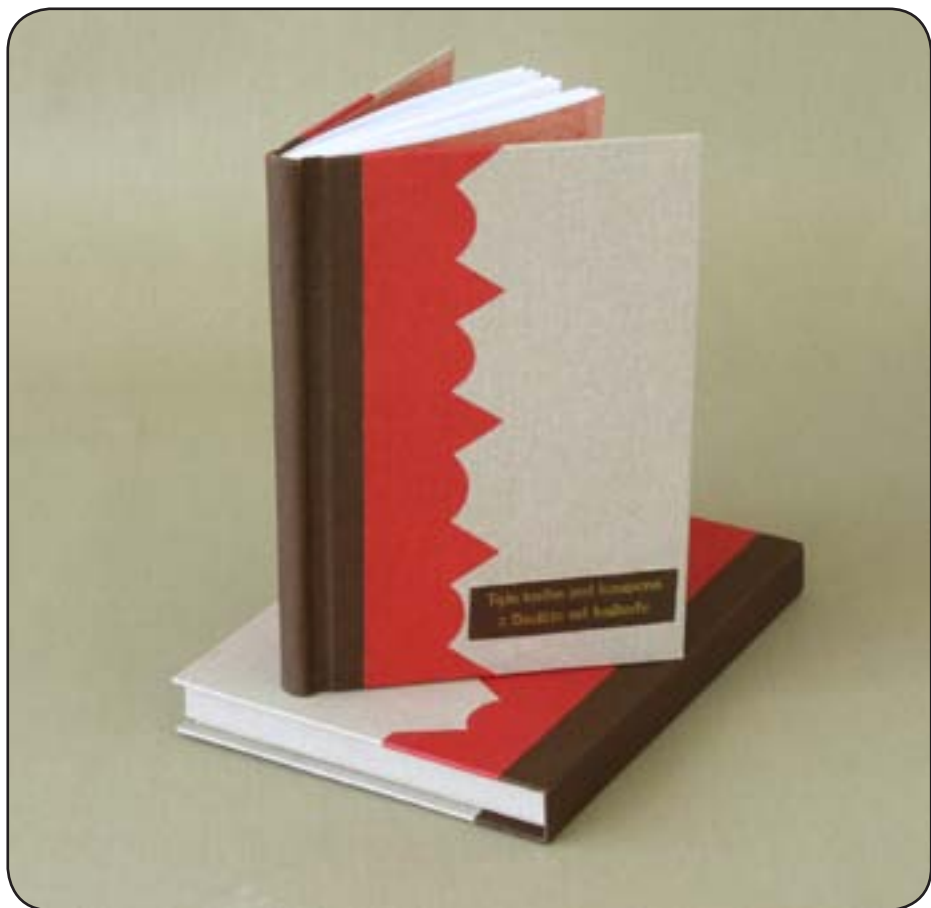
Polokožená zavěšovaná vazba, ručně šitý kapitálek,
technika výzdoby – suchá jehla, kaligrafie

ZUZANA VENCÁLKOVÁ

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV ČESKÉ BUDĚJOVICE

Poloplátěná zavěšovaná vazba, aplikace

HELENA VÍTŮ

MRÁKOTÍN

Celoplátěná vazba na hlubokou drážku (Bradel), ručně šitý kapitálek, aplikace, zlacení

JITKA VLACHOVÁ

STÁTNÍ OBLASTNÍ ARCHIV V PRAZE

Polokožená vazba na hlubokou drážku (Bradel), osekávaná ořízka, ručně šitý kapitálek

PETR VOŠČEKÝ

PRAHA – STŘEŠOVICE

Polokožená knihovnická vazba, ručně šitý kapitálek, zlacení

IVANA VYHNALOVÁ

DOBŘANY

Celokožená vazba na německý způsob, barvená ořízka, kožený kapitálek, reliéf, moření

VLASTA ZBOŘILOVÁ

PROSTĚJOV

Celokožená zavěšovaná vazba, zlatá ořízka,
kožený kapitálek, aplikace slámy

Mimo soutěž

HELENA KLINDEROVÁ

Plexiglassbinding (zjednodušená vtlačená drážka),
barvená ořízka, ručně šitý kapitálek, škrábaný dekor

KRISTÝNA KOLÁŘOVÁ

ARCHIV HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Polokožená vazba nasazovaná na německý způsob,
tmavě zelená kozina, olejový papír, barevná leštěná
ořízka, ručně šitý kapitálek, strojní zlacení.

Třetí archivní knihvazačská soutěžní přehlídka
– katalog soutěžních prací

Pořadatelé:

- *Státní oblastní archiv v Třeboni, Státní okresní archiv České Budějovice*
- *pobočka České informační společnosti při Národním archivu v Praze*

Záštitu nad soutěží převzal PhDr. Mgr. Václav Babička, ředitel Odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra České republiky

Odborná porota:

- *Dr. Ing. Michal Ďurovič (vedoucí oddělení péče o fyzický stav archiválií Národního archivu v Praze)*
- *Helena Klinderová (Mistr knihařského řemesla, Archiv hlavního města Prahy)*
- *František Šiml (Mistr knihařského řemesla, Národní archiv v Praze)*
- *Ladislav Černý (knihař, České Budějovice)*

Fotografie: Miroslava Tůmová

Grafická úprava: Ing. Radek Švec

České Budějovice 2011

